

§ 189

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän talousarvioaloitteeseen koskien iäkkäiden helsinkiläisten taloudellista tukea älylaitteen ja nettiyhteyden hankintaan

HEL 2020-013655 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Talousarvioaloitteessa todetaan, että digitalisaatio on muuttanut iäkkäiden kuntalaisten arkea ja vaikuttanut paljon palveluiden saatavuuteen. Koronakriisi on osaltaan vauhdittanut digitaalisten palveluiden käyttöönottoa. Vähävaraisille iäkkäille helsinkiläisille älylaitteen ja yhteyden hankinta saattaa olla taloudellisesti vaikeaa. Talousarvioaloitteessa ehdotetaan, että vuonna 2021 hankitaan kokeiluajaksi 500 älylaitetta ja internetyhteys kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ikäihmisille.

Taustaa

Helsingin kaupungin digitalisaatio-ohjelma (2019) kuvaa, miten saavutetaan Helsingin kaupunkistrategian visio maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävästä kaupungista. Ohjelman painopiste on toimenpiteissä ja palveluissa, joihin kaupunkiorganisaatio voi itse suoraan vaikuttaa. Ohjelman kautta rakennetaan digitaalista perustaa ja kyvykkyyksiä.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala on ottanut käyttöön asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin keväällä 2021 eräissä palveluissa. Kolmas Apotin käyttöönotto syksyllä 2021 tuo loputkin palvelut osaksi Apotti-järjestelmää. Apotin käyttöönoton yhteydessä otetaan käyttöön Apotin asiakasportaali Maisa. Maisa on sähköisen asioinnin väylä ammattilaisen ja kuntalaisen välillä. Maisassa voi hoitaa omia sosiaali- ja terveydenhuollon asioita missä ja milloin vain, joko älypuhelimessa tai sähköisen Maisa.fi-portaalin kautta. Maisa-asiakasportaalien sosiaalihuollon toiminnallisuudet laajenevat entisestään Helsingissä syksyllä kolmannen käyttöönoton yhteydessä.

Palvelujärjestelmän toiminta

Kotihoidon asiakkuus alkaa palvelutarpeen arvioinnilla, jonka perusteella laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma. Asiakas maksaa kotihoidon etäkäynneistä saman asiakasmaksun kuin tavallisesta käynnistäkin eli

saamansa palvelun keston ja perheensä tulotason mukaan. Etäkäynnin asiakas ei maksa etäkäynnin yhteydessä käytöstä olevasta tabletti-tietokoneesta tai internetyhteydestä eikä laitteen asennuksesta asiakasmaksua. Myös vähävaraiset ikäihmiset voivat saada palvelutarpeensa mukaan kotihoidon etäkäyntejä tai muita etäyhteyden avulla tuotettuja sosiaali- ja terveydenhuollon käyntejä. Tabletti-tietokone on asiakkaan käytössä vain etäyhteyden avulla tuotettuja palveluja varten.

Nykyisin sekä internetyhteys että laitehankinta katsotaan Kansaneläkelaitoksen myöntämään perustoimeentulotuen perusosaan sisältyväksi informaatiokuluksi, joita aikanaan olivat esimerkiksi sanomalehden tilausmaksu, tv-lupa ja lankapuhelimen maksut. Yritykset tarjoavat laitehankintaa pienillä kuukausittaisilla osamaksuilla, jolloin laitehankinta onnistunee toimeentulotuen perusosasta, jos asiakkaan luottotiedot ovat kunnossa. Kirjastoissa on myös asiakastietokoneita, joita voi käyttää omien asioiden hoitoon.

Kun on kysymys vähävaraisista ikääntyneistä, niin kategorista luokittelua vähävaraisista helsinkiläisistä on vaikea tehdä. Vähävaraisen iäkään asiakkaan tilanteen ja tarpeen tuntevat vastuutyöntekijät voivat kuitenkin yksilökohtaista harkintaa tehdessään myöntää harkinnanvaraista täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea.

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset ja perustelut

Talousarvioehdotuksessa ehdotetaan, että vähävaraisille ikäihmisille hankitaan älylaite ja internetyhteys kokeiluna, jotta myös ikäihmiset pääsevät digitaalisia palveluja käyttämään. Ehdotus sisältää sekä kertaluonteisen hankinnan että jatkuvia kustannuksia ehdotetun kokeilun keston ajaksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan perustehtävään ei kuulu laiteiden tai internetyhteyden hankinta. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei puolla talousarvioehdotuksen hankintaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että digitaalisten sovellusten, palvelujen ja käytänteiden kehittäminen on suositeltavaa, ja sosiaali- ja terveystoimiala on mukana kaupunkiyhteisessä kehittämistyössä ja keskustelussa, jossa pyritään luomaan vähävaraisille iäkkäille helsinkiläisille uusia mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helppokäyttöiset ja palvelutarpeeseen perustuvat digitaaliset palvelut tuottavat positiivisia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Myönteiset kokemukset digitaalisista palveluista tukevat asiakkaiden hyvinvoinnin kokemuksia."

14.09.2021

Asia/12

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi
Maarit Rautio, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42192
maarit.rautio(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, vähävaraisten iäkkäiden helsinkiläisten taloudellinen tuki älylaitteen ja nettiyhteyden hankintaan, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän talousarvioaloitteesta koskien vähävaraisten iäkkäiden helsinkiläisten taloudellista tukea älylaitteen ja internetyhteyden hankintaan.

Lausuntoa on pyydetty 22.9.2021 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi
Maarit Rautio, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42192
maarit.rautio(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, vähävaraisten iäkkäiden helsinkiläisten taloudellinen tuki älylaitteen ja nettiyhteyden hankintaan, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano